

FOLLOW-UP

BALNEOLOGIE AUTENTICĂ PRIN CLUSTERE

Evenimentul de aniversare al Clusterului Regional Balneoturismic Transylvania, care a avut loc la Băile Tușnad în data de 4 martie 2016, intitulat *Balneologie Autentică prin Clustere*, a reunit aproape 40 de actori regionali și naționali din domeniul balneologiei și a balneoturismului.

Scopul evenimentului a fost acela de a prezenta inițiativele managementului privind acești doi ani de existență și de a depune bazele unei strategii relevante de dezvoltare ale balneoturismului în Regiunea Centru, proiectând programe pilot care pot fi aplicate în întreaga țară.

După cuvânt de deschidere al dl.-ui **Vajda Lajos**, vicepreședintele Asociației Clusterelor din România și unul din inițiatorii clusterelor balneoturistice, au preluat cuvântul ceilalți inițiatori prezenți, și anume dl. **Nicu Rădulescu**, președintele Organizației Patronale a Turismului Balnear din România, dl. **Constantin Munteanu**, președintele Asociației Române de Balneologie și dl. **Aurel Borșan**, președintele Fundației Amfiteatru.

Stadiul actual al balneoturismului necesită o abordare complexă, și care poate fi gestionată numai prin colaborare, prin structuri organizaționale inovative, cum sunt clusterelor.

Clusterul înseamnă cooperare între mediul economic, universități și centre de cercetare, administrații publice locale și centrale și organizații catalizatori dintr-un anumit domeniu economic. Această conlucrare contribuie la o dezvoltare regională echilibrată. Dl. Vajda Lajos a vorbit despre esența clusterelor, și modul în care un cluster poate schimba radical direcția unui domeniu spre dezvoltare în mod sustenabil, prin colaborare și încredere reciprocă.

Doamna **Anne Marie Dumnică**, consultant în cadrul Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, a prezentat inițiativa care presupune *Crearea unui cluster balneo-turistic verde la nivel național care să asigure dezvoltarea și promovarea produselor de turism balnear și de ecoturism pe piața internațională*. Conform acesteia, acest cluster va focusa pe facilitarea accesării fondurilor pentru dezvoltarea produselor turistice inovative în stațiunilor balneoturistice, și va avea un focus specific asupra dezvoltării de standarde înalte urbanistice și de mediu pentru a valorifica patrimoniul cultural și natural al stațiunilor balneare.

Abordarea complexă și multidisciplinară a problemei prevede identificarea corectă a laturilor de dezvoltare și a elementelor constructive al fenomenului turistice la nivelul stațiunilor. Astfel, putem enumera următorii piloni : natura înconjurătoare și resursele naturale balneare, aspectul stațiunilor – arhitectură specifică, bazele de tratament – prevenție și recreere, rolul și implicarea specialiștilor în balneologie, rolul și implicarea specialiștilor de turism, comunitatea și problemele sociale, și nu în ultimul rând clienții sau grupul țintă. Sinergia acestor elemente definesc calea către o stațiune viabilă.

Conservarea și valorificarea specificității stațiunilor poate să creeze baza unui brand regional. În opinia dl. – ui Aurel Borșan fără cercetare, ca și un prim pas, nu se poate promova un pachet de produse și servicii de prestigiu.

Doamna **Tatár Márta**, medic primar de cardiologie, a precizat faptul că în cazul în care vorbim despre Turism de Sănătate, sustenabilitatea sistemului de sănătate, care este o problemă actuală în toată Europa, trebuie să fie pe primul loc. Este indispensabilă reactualizarea cercetărilor în balneologie, iar Spitalul de Recuperare Cardiovasculară „Dr. Benedek Géza” este dispus să fie o bază de cercetare.

Participanții au fost de acord cu faptul că aportul liber al fiecărui membru contribuie la consolidarea clusterului, clusterul fiind o umbrelă, în care managementul adună rezultatele, identifică puncte comune de colaborare și stimulează dezvoltarea, fiind un facilitator.

Un rezultat excepțional este, conform celor prezentate de Doamna **Gabriela Dogaru**, proiectul desfășurat după înființarea clusterului (2014), care a inclus 4 studii de specialitate, fiecare cu o desfășurare de câte 8 luni. Obiectivul studiilor a fost fundamentarea științifică a tratamentelor bazate pe resursele naturale existente în Băile Tușnad, iar rezultatele au fost diseminate chiar și în Brazilia. Prin diseminare informațiilor, prin publicații științifice în diferite reviste de specialitate naționale și internaționale sunt promovate stațiunile ca și destinații turistice. Dl. **Constantin Munteanu** a avut intervenții de mare importanță privind temele ridicate, în special în ceea ce privește cercetarea în domeniul balneologiei, specificând faptul că fără conlucrare nu se poate dezvolta echilibrat domeniul, iar un demers cu impact major asupra balneoturismului este **școala balneară**.

În opinia dl.-ui **Joos Ștefan**, managerul Spitalului de Recuperare Cardiovasculară „Dr. Benedek Géza” din Covasna, promovarea trebuie prevenită cu proiecte integrate, care să prevadă într-adevăr problematica infrastructurii, a specialiștilor și cercetările, astfel să devină o stațiune atractivă.

Balneologia valorificată prin turism necesită o performanță de înalt nivel din partea organizațiilor, entităților turistice. Dl. **Alin Chipăilă**, președintele Asociației Județene de Turism Sibiu, a specificat ca rolul actorilor din turism, pe lângă managementul destinației și de marketing, este contribuirea la revitalizarea domeniului balnear. O metodă relevantă de soluționare a problemelor specifice poate să fie preluarea exemplurilor bune din regiune, deși provocările sunt foarte mari, preocupările concrete trebuie să pornească de la nivel local, prin asociere, auto-organizare și conlucrare.

„Nu putem să ne vindem” – spune dl Rosner, reprezentând Patronatul Asociației Naționale a Agențiilor de Turism, deși valorile sunt unice, fără un suport ministerial și fără o viziune coerentă, împărtășită atât de mediul administrativ cât și de mediul privat nu putem vorbi despre un turism balnear de calitate.

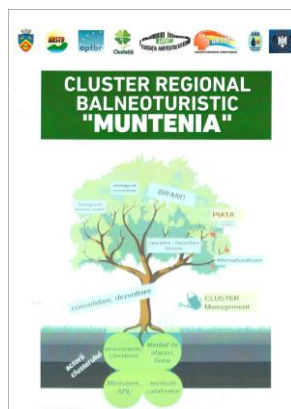
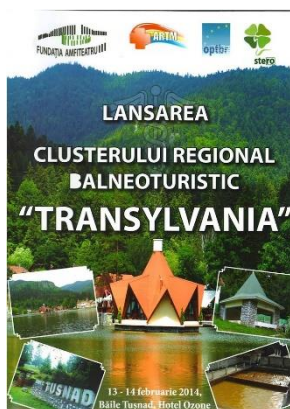

Profesorul universitar Horváth Alpár, de la Universitatea Babeş-Bolyai, Facultatea de Geografia Turismului – Gheorgheni, a intervenit cu problematica tinerilor, în modul în care situația socio-economică actuală nu oferă posibilități de ocupare tinerilor în domeniul turismului. Pentru optimizarea situației o conexiune mai strânsă între mediul educațional și cel economic este indispensabilă, sprijinită de cel administrativ. "Statul nu are o strategie de dezvoltare turistică care să trăiască peste guverne (...) asta e un factor de necompetitivitate".

Componenta turistică al sinergiei poate transforma produsul în experiență, având un rol important ghizii de turism. Autoritatea Națională de Turism Braşov a organizat sesiuni de informare și conștientizare în acest sens, privind potențialul balneoturistic în județele Harghita și Covasna, spune Roxana Niculescu. Sunt exemple de bune practică, cum ar fi Sovata, unde elementele funcționează împreună, este un întreg – în opinia dl.-ui Mátéffy Győző.

Primăriile din stațiunile balneare pot fi parteneri fiabili în ceea ce privește dezvoltarea coerentă, bazată pe un plan elaborat de actorii activi ai regiunii. Dl. Ștefan Silochi, primar- Târgu Ocna, și dl. Petru Mihail, primar – Ideciu de Jos, prin prezența lor au exprimat dorința și voința de a face parte din demersurile clusterului Transylvania.

În cadrul clusterului cooperarea între membrii este factorul cheie, astfel funcționând ca un pol puternic de dezvoltare, managementul integrând inițiativele și realizările membrilor, facilitând parteneriate, reprezentând interesele clusterului în diferite contexte. În prezent există 3 cluster regionale în domeniul balneoturismului, care au fost inițiate de 7 organizații naționale, și anume: Fundația Amfiteatru, Asociația Clusterelor din România CLUSTERO, Organizația Patronală a Turismului Balnear din România, Asociația Română de Balneologie, Asociația Națională a Stațiunilor Turistice, Asociația Română de Turism Medical, Autoritatea Națională de Turism din România. Primul cluster care s-a înființat sub egida acestor entități a fost Clusterul Regional Balneoturistic TRANSYLVANIA, urmând de Clusterul Muntenia și Clusterul Transylvania Nord.

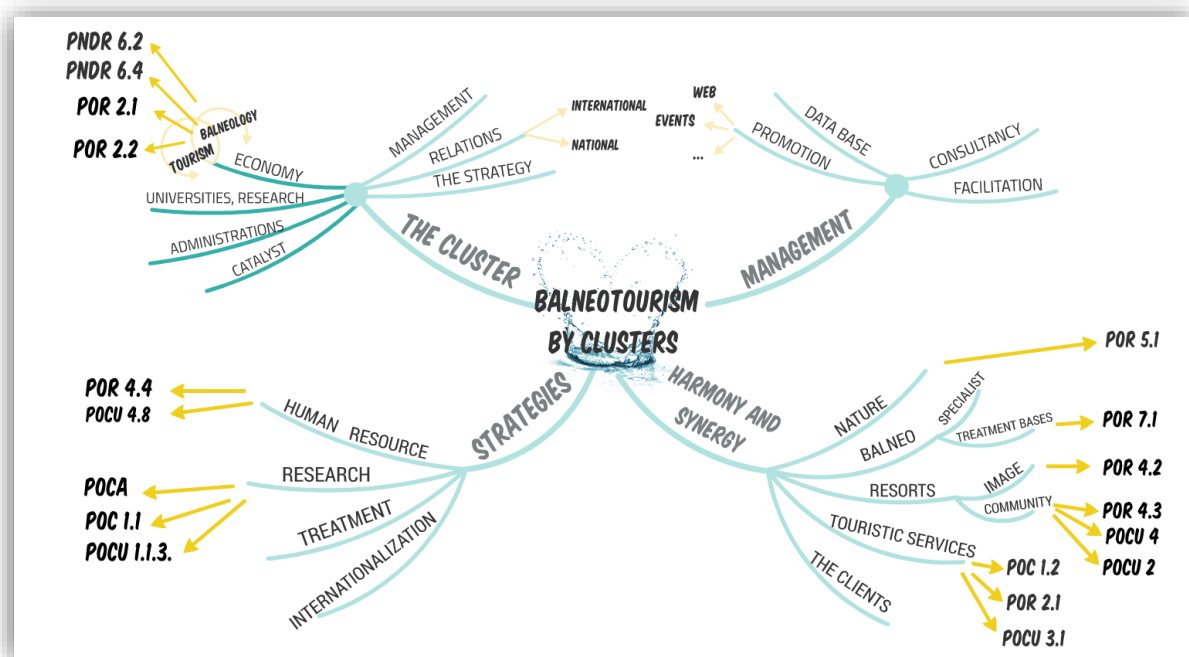

După formarea clusterelor regionale, fiecare dezvoltând o strategie conform caracteristicilor specifice ale regiunii, se poate crea o Platformă Națională de Colaborare ale Clusterelor Balneoturistice, care să impună propuneri de optimizare a politicilor din domeniu. Strategia Dunării oferă posibilități largi de evidențiere, în cadrul căruia se poate înființa Rețeaua Clusterelor

Termale și Balneoturistice din Regiunea Dunării, astfel promovând această regiune ca și destinație de turism de sănătate. În prezent sunt 11 clusterare interesate în acest demers.

În Regiunea Centru, **turismul balnear este un domeniul de excelență**, conform Strategiei de Specializare Inteligentă, iar pe baza acestor considerente managementul clusterului a dezvoltat un *mind map* (harta minții) al laturilor de dezvoltare ale clusterului. Laturile de dezvoltare conferă o abordare complexă asupra balneoturismului, identificând posibilitățile de finanțare prin care se pot realiza aceștia. Amalgamul Programelor Naționale și Operaționale pot asigura baza aplicabilă al strategiei de dezvoltare ale clusterului, care va fi un document întocmit de actorii cu inițiativă, oameni al schimbării.

Efectul multiplicator al turismului argumentează importanța evenimentului, unde s-a vorbit și despre modalitățile de atragere a tinerilor din diferite domenii / cu diferite studii, (turism, recuperare medicală și balneologie, arhitectură, comunicație, marketing, sociologie, etc.) în reconstituirea culturii balneare, rolul lor fiind de a introduce inovație în tradiții.

Interdependența domeniilor a fost accentuată prin prezența clusterelor din domeniul textilelor, Transylvania Textile & Fashion Cluster, din domeniul energiilor regenerabile, Green Energy Innovative Biomass Cluster și din domeniul prelucrării lemnului, Prowood Cluster.

Dl. Nicu Rădulescu a apreciat munca managementului, și a propus ca fiecare entitate să desemneze o persoană care să țină legătura în continuu cu echipa de management al clusterului, transmițând informații actuale, inițiative, propuneri și nu în ultimul rând feedback-uri.

La încheierea conferinței Dl. Aurel Borșan, a predat Certificatele care atestă calitatea de membru al actorilor.

Note privind rezultatele intelectuale ale întâlnirii:

- Optimizarea sistemului de redevență a resurselor naturale, prin restituirea a 50% la stațiunea respectivă ca și investiție de dezvoltare.
- Impozitare specifică și facilități fiscale pentru infrastructuri balneoturistice din stațiunile nedezvoltate (vezi exemplu modelul parcurilor industriale)
- Atribuirea unor avantaje în programele operaționale și naționale pentru beneficiari care sunt membrii de cluster.
- Participarea activă a membrilor în inițiativele managementului clusterului, consolidarea comunicației.
- Dezvoltarea paginii web www.clusterbalneo.ro cu realizările tuturor membrilor, astfel având o platformă comprehensivă și o oglindă a stadiului actual.
- Stimularea interconectării printr-un brand de tip umbrelă

Au mai participat: Victor Timotin, directorul Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare în Turism, Alina Paraiala, Senatul României, Albert Zoltán, Asociația Intercomunitară Ciomad – Balványos, și alți actori regionale și naționale în domeniul turismului și balneologie.

VAIDA LAJOS

Vicepreședinte – Asociația Clusterelor din România CLUSTERO

AUREL BORȘAN

Președinte - Fundația Amfiteatru

Document întocmit de: Mátyus Enikő